

l'entrevista

JESÚS PURROY

Doctor en biologia per la **Universitat de Barcelona**, gestor de recerca i autor d'«Homeopatia sense embuts»

“L'homeopatia és com ‘Star Wars’: tot encaixa però no té relació amb el món real”

GERARD BAGUÉ

Sap que la pràctica homeopàtica està molt estesa i que té adeptes convençuts i protectors amb poder i prestigi, però això no ha impedit a Jesús Purroy escriure un llibre divulgatiu, molt divertit i ben documentat, que ataca aquesta pràctica amb els arguments de la ciència i la raó.

L'homeopatia té una lògica?

Fa 200 anys. Si avui és referència per a molta gent és perquè ha traspassat la barrera de la ciència i ha passat a ser una religió. S'hauria d'haver descartat al tombant de segle. Ha passat a la categoria de plantejament vital, marca un estil de vida i una actitud cap al món. Per això s'aguanta. És un plantejament impermeable a l'evidència.

¿Certs usuaris de l'homeopatia se senten ferits si la critiquen?

Sí, fas el paper de punxar-li un globus a un nen. Quan dic que l'homeopatia és una estafa ambulante faig el paper de dolent. En canvi, quan la Teresa Forcadell critica les corporacions farmacèutiques i les vacunes, fa el paper de bona. La persona del poble que va contra el poder. Quan presentes proves, esquiven les respostes. Et diuen que la ciència encara no hi ha arribat, però la veritat és que la ciència ja ho ha descartat.

Així, l'homeopatia no cura?

Des del punt de vista químic sabem que amb les dilucions homeopàtiques estàs eliminant el principi actiu. No en queda ni rastre. Aquest és el primer frau. Ells diuen que es transmet la informació però no hi ha ni un àtom de res. Si arrenco les etiquetes de les boletes homeopàtiques, ningú és capaç d'esbrinar quin principi actiu contenen. Totes són iguals. La idea que la curació d'una malaltia pot venir d'una substància, diluïda fins a fer-la desaparèixer, que provoca símptomes semblants als de la malaltia és, simplement, pensament màgic. És com si jo dic que si encerto una bola de paper a la paperera el Girona guanyarà. Una relació inventada.

Com es va establir aquesta relació?

La intuïció inicial de Hahnemann no té cap ni peus. Però ell s'enamora de la idea, pensa que seria xulo i tira endavant. No la posa a prova sinó que la blinda. Ho desenvolupa tot a partir d'això. És com la saga de *Star Wars*: tot encaixa i tots els personatges estan relacionats, però sense cap relació amb el món real. Té solucions per a tot. L'Institut Homeopàtic de Catalunya té a la web articles en què s'afirma que l'homeopatia pot tractar el càncer.

La ignorància és atrevida?

Sí, però en el cas dels metges de carrera

DAVID BORRAT

“El tractament homeopàtic pot fer un mal físic, perquè retarda un tractament efectiu, i un mal social, perquè iguala raó i màgia, escampa la credulitat i abona els xarlatans”

no pots parlar d'ignorància. O algú que ha fet la carrera de farmàcia. La punta de llança són els farmacèutics. Potser tenen un marge més bo amb l'homeopatia. Si traguessin el producte homeopàtic de la vista i no el recomanessin, ja hi guanyaríem. Però el Col·legi de Metges té secció d'homeopatia. I a les universitats hi fan màsters i cursos. Tots volen tenir la festa en pau. La premsa també fa mal. Toquen el tema de manera acrítica. Hi ha

mitjans que m'entrevisten, però que volen contrastar el que jo dic amb un homeòpata. Posen al mateix nivell la ciència i la màgia. Ens tracten en un pla d'igualtat.

L'últim argument és que, com a mínim, no fa mal.

No és veritat. En pot fer, i molt, de dues maneres clares. Retarda el tractament efectiu de la malaltia. El mal d'esquena pot ser una pedra al ronyó. A més, igual-

la la raó al pensament màgic. Això fa un mal social. Escampa la credulitat, abona els xarlatans.

Potser la medicina s'ha tecnificat i ha abandonat la relació més directa amb el pacient. Això li ha obert les portes?

És un fet evident. Anar al metge és una experiència, en general, poc satisfactòria, tot i que quan et curen està molt bé. L'homeopatia i el món alternativista et fan una consulta més amable, una espècie de psicoteràpia informal. Et transmeten que es preocupen per tu.

No salva cap teràpia alternativa?

Podem anar de la medicina comprovada amb assajos clínics que funciona en el 90% dels casos fins als deliris com la imposició de mans tipus *reiki*. A l'extrem delirant hi ha la cirurgia psíquica, que et treu un càncer que és un tendrum sanguinolent de bou. És curanderisme amb estafa. En l'acupuntura, la reflexoteràpia i totes les intervencions on algú et toca, hi ha el perill que et facin mal. És evident que un massatge als peus no et cura el pàncrees. Hi ha relacions amb suposades energies que no existeixen i que només funcionen com a placebo, per suggestió. L'homeopatia està una escala més amunt que el *reiki* però a l'entorn del placebo. Efecte pregària.

Què opina del *feng shui*?

Sí, energies que flueixen que no ha vist ni mesurat mai ningú.

¿La monja Forcadell ha donat mala premsa als medicaments?

Hi ha una part de raó i una part enorme d'ideologia. La seva postura antisistema és de caricatura i només deu convèncer els ja convençuts, l'atac general a les vacunes fa mal i pot causar la mort de persones, principalment nens. Hi ha uns mapes que mostren que on la vacunació baixa, puja la malaltia.

Vostè, doncs, prohibiria l'homeopatia?

Prohibir et porta al mercat negre. Cal regular en positiu. Etiquetes que diguin que no ha estat comprovat i no té indicació terapèutica. I fora dels aparadors de les farmàcies. També s'hauria de separar l'homeopatia de la medicina, perquè els metges li donen prestigi.

¿Hi ha molts metges que practiquen homeopatia?

Sí. Molts. N'hi ha una secció al Col·legi de Metges.

I com és això? ¿No tenen mercat com a metges convencionals?

És una conversió. No és racional. Creuen que als seus pacients els funciona. Ja saben que no té res a veure amb el que van aprendre a la universitat. —